

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-08-31

Gällivare kommun

Revisionsrapport
Oktober 2023

Erik Jansen, certifierad kommunal revisor

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i delårsrapport förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport/årsredovisning som upprättats per 2023-08-31 och som behandlats av kommunstyrelsen 2023-10-09.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde 2022-11-28 om kommunplan för målstyrning 2023-2026. Kommunfullmäktige anger följande för god ekonomisk hushållning “Det är nödvändigt att kommunen är väl förberedd för att kunna möta kraven på den kommunala verksamheten genom att se till att *både verksamhet och ekonomi* genomsyras av en god ekonomisk hushållning i både ett kort- och långsiktigt perspektiv.”
- Enligt RKR R17 ställs krav på att i delårsrapporten lämna bedömning om förväntat utfall, vilket innebär att kommunstyrelsen skall lämna prognos för helåret i delårsrapporten.

Finansiella mål

- Kommunfullmäktige har beslutat om fyra finansiella mål för god ekonomisk hushållning.
- I delårsrapporten per 2023-08-31 återfinns ett avsnitt benämnt “Förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning”.
- För samtliga finansiella mål lämnar kommunstyrelsen en prognos för helåret. Av de fyra fastställda målen är prognosen från kommunstyrelsen att 2 av 4 mål kommer att uppnås för helåret, samtidigt som 2 av 4 mål endast delvis uppnås för helåret.
- Kommunstyrelsen lämnar följande sammantagna bedömning för de finansiella målen i delårsrapporten “Kommunfullmäktige har fastställt fyra finansiella mål, där sammanvägda bedömningen är att kommunen totalt sett uppnår god ekonomisk hushållning”. I delårsrapporten lämnar kommunstyrelsen dock en redovisning över vilka principer i sammanvägd bedömning av de finansiella målen som föranleder att de sammantaget kan anses nå måluppfyllelse, trots att 2 av 4 mål endast delvis bedöms uppnås.

Verksamhetsmål

- Kommunfullmäktige har beslutat om fyra strategiska mål/verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. I redovisningen framgår att tre mål endast delvis förväntas uppnås, medan ett mål förväntas uppnås vid helårets slut.
- Kommunstyrelsen skriver på sidan 10 i delårsrapporten att “Orsaken till att flertalet nämnder och utskott inte bedöms som gröna beror troligtvis på att det läggs till många nya aktiviteter snarare än att tidigare aktiviteter inte är färdigställda.”. Det bör i sammanhanget framhållas att bedömningen i delårsrapporten inte skall redovisas som ett utfall för perioden, utan en prognos för helåret varigenom de bedömningar som kommunstyrelsen sammantaget gör i delårsrapporten får förväntas prognostisera helårsutfall där hänsyn tagits till förväntat vid helåret slut utfall trots nya aktiviteter.

Sammantagen bedömning om God ekonomisk hushållning

- Kommunstyrelsen lämnar den sammanfattande bedömningen att god ekonomisk uppnås.
- Kommunstyrelsen tydliggör inte om den sammantagna bedömningen avser utfall för perioden eller prognos för helåret.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Balanskravet innebär att kommuner och regioner skall upprätta en budget för nästa kalenderår där intäkterna överstiger kostnaderna.
- Om ett underskott ändå uppstår skall det negativa resultatet balanseras med motsvarande överskott under de närmast följande tre åren.
- Kommunen har inte något underskott från tidigare år att återställa.
- I delårsrapporten finns ett avsnitt benämnt *“En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognos”*
- Kommunstyrelsens bedömning/prognos för balanskravsresultatet efter att hänsyn tagits till synnerliga skäl uppgår till 15,0 Mkr.

Samlad bedömning

---

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i delårsrapport förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Delvis uppfyllt

Utvärderingen av de finansiella målen påvisar att 2 av 4 mål förväntas nå vid helårets slut. I delårsrapporten lämnar kommunstyrelsen dock en redovisning över vilka principer i sammanvägd bedömning av de finansiella målen som föranleder att de sammantaget kan anses nå måluppfyllelse.

- **Verksamhetsmål**

Delvis uppfyllt

Utvärderingen av de strategiska målen/verksamhetsmålen påvisar att 1 av 4 mål förväntas nå vid helårets slut, medan övriga 3 endast delvis uppnås

---

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Ja

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att kommunstyrelsen framgent tydliggör om målredovisningen avser utfall för perioden eller prognos för helåret, främst med fokus på sammantagen bedömning för god ekonomisk hushållning.
- Att kommunstyrelsen i sammanfattningen som nu återfinns på sidan 2 i delårsrapporten även inbegriper utfall för de strategiska målen/verksamhetsmässiga målen. I den grafiska redovisning som nu framgår redovisar kommunstyrelsen endast prognostiserat utfall för de finansiella målen, inte de strategiska målen/verksamhetsmålen. God ekonomisk hushållning är summan av de strategiska/verksamhetsmässiga samt de finansiella målen, inte endast de finansiella målen.
- Att kommunstyrelsen analyserar om rimligheten i bedömning avseende god ekonomisk hushållning. I delårsrapporten per 2023-08-31 redovisas prognos för samtliga 8 mål som fullmäktige fastställt, 4 finansiella mål samt 4 strategiska/verksamhetsmässiga mål. Av dessa är kommunstyrelsens bedömning att 3 av 8 mål uppnås medan 5 av 8 mål endast delvis uppnås. Trots detta gör kommunstyrelsens bedömningen att god ekonomisk hushållning uppnås/förväntas uppnås. Vår bedömning är att kommunstyrelsen framgent behöver stärka tydligheten i argument/rapportering om bedömningen blir att god ekonomisk hushållning uppnås när en majoritet av målen, när de utvärderas var och en för sig, endast delvis uppnås.

2023-10-16

Erik Jansen

Certifierad kommunal revisor

Projektledare

Uppdragsledare